

С. В. Шаров, Т. М. Шарова

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГИЙ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПОДГОТОВКИ СОВРЕМЕННОГО УЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА

Современное общество характеризуется глубинными процессами информатизации экономики, производства, других отраслей. В этих условиях Интернет считается важным компонентом образовательного процесса, который обеспечивает общение и обучение на расстоянии, хранение большого объема учебной информации. В статье рассматриваются образовательные ресурсы, которые могут использоваться для подготовки будущего учителя-филолога.

С. В. Шаров, Т. М. Шарова

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА

Актуальність. Для отримання освітніх послуг та забезпечення якісної комунікації між суб'єктами навчального процесу останнім часом часто використовуються Інтернет-технології, зокрема чати, соціальні мережі, Skype, Messenger тощо. Інтернет дозволяє здійснити міжособистісну комунікацію між викладачем та студентом, організувати проектну діяльність, оприлюднити методичні та наукові надбання, поширити навчальну літературу серед учасників навчально-виховного процесу. На тлі поширення Інтернету кожного року з'являється низка освітніх ресурсів (авторських сайтів, інформаційних порталів освітнього призначення, сайтів-візитівок навчальних закладів та державних установ різного рівня акредитації). Для студентів-філологів знайомство з такими ресурсами є корисним, оскільки вони містять багато методичної та наукової документації з організації навчального процесу.

Аналіз останніх досліджень. Проблемам використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі, створенню освітнього електронного середовища присвячено роботи таких відомих науковців як В. Биков, М. Жалдак, В. Лапінський, Ю. Машбиць, Н. Морзе, Ю. Рамський, О. Співаковський, О. Спінін та ін. Водночас, є актуальним огляд освітніх ресурсів гуманітарного спрямування, зокрема для підготовки філологів.

Метою статті є аналіз можливостей мережі Інтернет для фахової підготовки молоді, повідомлення про наявні інформаційні ресурси освітнього призначення, які можуть бути використані студентами-філологами у процесі здобуття вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. За допомогою Інтернету можна удосконалити мовну підготовку здобувачів вищої освіти. Особливо це можна помітити під час розвитку комунікативної складової навчання та інформаційної культури майбутнього фахівця. На думку О. Тарнапольського «існує декілька основних переваг використання Інтернет-технологій у навчанні..., які дають можливість значно підвищити якість навчального процесу» [5, с. 47].

Характерною ознакою сучасної освіти слід вважати інтенсивне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, що відбувається на різних щаблях освітянської ниви, починаючи ще з початкової школи і завершуючи вищою школою. Використання електронних форм подання початкового матеріалу надає можливість систематично оновлювати навчальні та робочі програми у відповідності до сучасного стану технологічного прогресу, створювати різноманітні комп'ютерні тренажери, за допомогою яких здійснюється закріплення вже набутих знань. Крім того, використання Інтернет-технологій дозволить урізноманітнити форми проведення аудиторних та позааудиторних занять [2, с. 14].

Інформаційно-комунікаційні технології, зокрема мережа Інтернет, надають широкий спектр можливостей для модернізації освіти, у тому числі урізноманітнення новими формами організації навчально-виховного процесу. Водночас, реалізовувати такі технології на занятті можна лише тоді, коли викладач і студенти будуть готовими до їх використання.

Використовуючи Інтернет, можна знайти великі обсяги навчальної інформації, яка потрібна для вивчення конкретного матеріалу. Освітні сайти можуть замінити різноманітні комп'ютерні програми навчального змісту. Їх використання може бути ефективним, оскільки більшість ресурсів в Інтернеті постійно оновлюються та поповнюються сучасною інформацією [5, с. 48]. Робота користувачів в Інтернеті здійснюється засобами мови, що дозволяє говорити про комунікативний підхід до використання сучасних онлайн-технологій.

Використовуючи Інтернет-технології, студенти-філологи можуть розвинути власну комунікативну компетенцію. Т.В. Карабин наголошує на тому, що «під час роботи у віртуальному середовищі суттєво знижується вплив захисних механізмів особистості, згасає зовнішня по відношенню до мисленнєвої та комунікативної діяльності соціально престижна мотивація, яка має нормативне підґрунтя і виражається в орієнтації на зовнішню оцінку, прагнення відповідати соціальним стандартам. Включаючи сильний захисний компонент, ця мотивація актуалізується при спільній діяльності в соціально значимій ситуації» [1].

С. Криштоф у своїх наукових дослідженнях визначає основні напрями застосування Інтернету під час вивчення гуманітарних дисциплін. Дослідницею визначено, що до основних напрямів такого процесу слід віднести:

- використання інформаційних мережевих ресурсів з метою систематичного оновлення змісту освіти, покращення та збагачення засобів навчального процесу;
- використання комунікаційних технологій з метою організації індивідуальної навчальної діяльності учнів і їх колективної взаємодії [3, с. 69].

Реалізувати можливості Інтернету можна за допомогою різноманітних інформаційних сервісів. Найбільш корисним та динамічним сервісом слід вважати World Wide Web, глобальну інформаційну систему, в основі якої покладена гіпертекстова структура. Для студентів-філологів вищого навчального закладу найкориснішою системою може бути електронна пошта та сервіси відправлення миттєвих повідомлень. З їх допомогою можна обмінюватися різноманітною інформацією, надсилати текстові повідомлення, графічні та відеофайли. Така форма роботи з навчальним матеріалом під час вивчення дисципліни значно скорочує час на опанування тем курсу та надає змогу обговорити найбільш важкі питання, які розглядалися на лекції. Якщо розглядати питання забезпечення комунікації під час навчання, то спілкуватись цілими групами та брати участь у дискусіях можна за допомогою електронних конференцій та різноманітних чатів.

Слід зазначити, що останнім часом студентам стало зручніше читати книги в електронному вигляді. Це пояснюється більшою доступністю таких видань та постійною наявністю пристрою для читання у вигляді смартфонів практично у кожного студента. В Інтернеті є значна кількість електронних бібліотек, де зберігаються книги різної тематики в електронному вигляді.

В. Лапінський акцентує на тому, що метою роботи в мережі Інтернет найчастіше є пошук необхідної інформації та обмін ідеями між людьми. Саме завдяки мережі Інтернет став можливим вихід навчальних закладів у світовий простір [4, с. 20]. В освітньому процесі вищої школи використання Інтернет-технологій досить часто асоціюють з дистанційним навчанням. Під час такого навчання за допомогою Інтернету можна спілкуватись із викладачем конкретної дисципліни, тим самим визначаючи першочергові завдання курсу. Також за допомогою такої форми навчання в Інтернеті можна проходити тестові завдання, знайомитись з великим масивом інформації, а також легко копіювати та роздруковувати.

Сучасному філологу у нагоді можуть стати такі Інтернет-джерела:

1. Енциклопедія «Українська мова» – <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>.

2. «Нова мова» – <http://www.novamova.com.ua>.
3. Лінгвістичний портал «МОВА.інфо» – <http://mova.info/>.

Коли студент працює з енциклопедією «Українська мова», він має можливість працювати з гіпертекстовою структурою. Матеріали, які містяться у даному Інтернет-джерелі можна копіювати та використовувати на занятті навіть в аудиторії, де відсутній Інтернет.

Інтернет-портал «Нової мови» може бути використаний під час виконання навчальних проектів. Частіше за все даний ресурс використовують для вирішення проблемних питань стилістики української мови. Студенти-філологи можуть досить легко закачати потрібну інформацію, а також скопіювати підручники та посібники, словники та довідники.

Не менш потрібним та доцільним під час викладання української мови є лінгвістичний портал «МОВА.інфо», за допомогою якого можна переглянути великий масив методичної літератури (тести, вправи, схеми, таблиці).

Сучасний вчитель-словесник додатково може переглянути інші електронні ресурси, які також можна використовувати в освітньому процесі. До таких електронних ресурсів слід віднести:

Освітній портал «Освітньо-інформаційного центру Інноваційні обрії української словесності» – <http://ukrlit.kl.com.ua/choose.php> – наявність проблемних питань та відповідей щодо вивчення української мови.

Уроки державної мови – <http://mova.kreschatic.kiev.ua/> – наявність відповідей на питання мовного та мовленнєвого аспектів.

Правопис української мови – <http://pravopys.vlada.kiev.ua/> – наявність рубрик щодо вивчення історії мови, української мови для початківців, український синтаксис, етикет та культура спілкування державною мовою.

Освітній портал – <http://osvita.org.ua/ukrtest/docs> – наявність нормативно-правових документів, які стосуються державної мови [6, с. 89].

Слід наголосити на тому, що це далеко не повний список електронних ресурсів, якими можуть користуватися студенти-філологи. Крім того, кожного року з'являються багато нових інформаційних ресурсів.

Висновки. Отже, Інтернет та різноманітні електронні ресурси освітнього призначення мають важливе значення для забезпечення підготовки сучасного здобувача вищої освіти, зокрема майбутнього вчителя-філолога. Завдяки освітнім сайтам можна знайти потрібну інформацію навчально-методичного призначення та розвинути професійні компетенції.

Література

- 1 Карабин, Т. В. Вплив особливостей спілкування в мережі «Internet» на процес соціалізації студентської молоді : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.05 / Т. В. Карабин. – К., 2005. – 261 с.
- 2 Криштоф, С. Д. Використання інтернет-технологій як засобу урізноманітнення форм організації навчальної діяльності / С. Д. Криштоф // Педагогіка та психологія. – № 40(2). – 2011. – С. 9–14.
- 3 Криштоф, С. Використання Інтернету для підвищення якості навчання предметів гуманітарного циклу / С. Криштоф // Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. Педагогіка. Психологія. Філософія. – № 35. – 2014. – С. 63–70.
- 4 Лапінський, В. В. Освіта та Internet / В. В. Лапінський // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 1999. – № 1. – С. 18–22.
- 5 Тарнопольський, О. Б. Використання Інтернет-технологій у навчанні англійської мови для професійного спілкування студентів немовних спеціальностей / О. Б. Тарнопольський // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2010. – № 53. – С. 47–51.
- 6 Шаров, С. В. Методологічні аспекти комп'ютерної підтримки самостійної роботи студентів-філологів : навч.-метод. посіб. – 2-ге видання: доп. і перероб. / передмова проф. І. Л. Михайлина / С. В. Шаров, Т. М. Шарова. – Х. : Федорко, 2014. – 218 с.